

Сніжана Пантелейчук, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Міжрегіональної Академії управління персоналом.
Науковий керівник – кандидат філологічних наук, професор кафедри журналістики **Ганна Холод**

СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ КОНВЕРГЕНТНИХ РЕДАКЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ «РАДІО СВОБОДА» ТА «KYIV POST»)

У цій статті досліджено ключові аспекти функціонування конвергентних ньюзрумів як нової моделі медіа. Проаналізовано основні типи конвергентних редакцій, які визначають специфіку роботи сучасних медіа в мультимедійних умовах. Охарактеризовано форми реалізації медіаконвергенції в журналістиці на конкретних прикладах.

Ключові слова: *конвергентність, конвергентні медіа, журналістика, радіожурналістика, мультимедійність.*

Тема про специфіку роботи конвергентних редакцій є дуже актуальною для українських медіа, тому що медіа все більше переходять до мультиплатформної дистрибуції контенту, використовуючи вебсайти, соціальні мережі, мобільні додатки й інші канали. Конвергентні редакції стають нормою, а не винятком, адже вони дозволяють економити ресурси й ефективніше використовувати потенціал журналістів, допомагають медіа залишатися конкурентоспроможними, пропонуючи аудиторії більш якісний і різноманітний контент.

Об'єктом дослідження є діяльність конвергентних редакцій.

Предмет дослідження – специфіка роботи конвергентних редакцій на прикладі «Радіо Свобода» і «Kyiv Post».

Специфіку технологічної конвергенції досліджував Ніколас Негропonte – американський архітектор, дослідник і підприємець, автор книги «Being Digital» (1995), який стверджував: «Цифрові технології збираються об'єднати телебачення, комп'ютери й телефони в єдине інтерактивне ціле. Це буде не

просто революція в комунікаціях, це буде революція в людській поведінці» [7, с. 3].

Окрім технологічної конвергенції, є організаційна конвергенція, коли вебсайти, газети, радіостанції й телекомпанії часто є частиною одного медіахолдингу. Концепція конвергентної редакції передбачає унікальну організацію інформаційного потоку в медіа. Наприклад, журналіст може відвідати подію, зібрати інформацію, зняти її на відео та зробити фото. Редактор редакції визначає, для яких каналів треба готувати повідомлення. Це може бути швидке написання новин для вебсайту, пряме включення для новин на радіо, використання відео на телебаченні, написання тексту для газети, розміщення фото на сайті у форматі галереї.

Звичайна конвергентна редакція має таку структуру:

«1. Тематичні відділи – до яких входять репортери та аналітики, що займаються певними тематичними напрямками.

2. Редактор ньюзруму, що направляє зібрані «історії» до тих або тих медіа.

3. Редактори різних типів медіа, що адаптують контент під свій формат.

4. Архіваріуси – відповідальні за написання бекграунду та підбір архівних матеріалів – відео, фото тощо» [3].

Е. Фіхтеліус, дослідник зі Швеції, аналізує моделі редакцій у своїй країні й наводить приклад роботи типової скандинавської редакції. Там виокремлюють desk-редакцію, або «центральну редакцію, своєрідний центр шеф-редакторів» [5, с. 136]. Головні обов'язки редакторів – підготовка контенту до випуску, розподіл обов'язків і налагодження роботи редакції. Щодо desk-відділу, то він складається із груп, які очолюють різні редактори. До їхніх обов'язків входить координація дій груп, забезпечення подачі якісного контенту, а також контроль над дотриманням журналістських стандартів.

На нашу думку, «Радіо Свобода» – це яскравий приклад того, як традиційні медіа успішно адаптуються до сучасних медіаландшафтів, упроваджуючи конвергентні підходи, «це інтернет-видання та радіостанція, яка позиціонує

себе як приватний некомерційний інформаційно-новинний засіб масової інформації» [4].

Аудіоконтент «Радіо Свобода» доступний у подкастах на вебсайті й через партнерські радіостанції. На сайті «Радіо Свобода» усе ще можна знайти радіопрограми, як-от: «Свобода сьогодні!» (щоденна аналітична програма, що підсумовує найважливіші події в Україні та світі), «Ранкова свобода» (інтерактивна програма, де ведучі спілкуються з гостями та слухачами про актуальні теми), «Європа на зв'язку» (програма, що присвячена темам європейської інтеграції та співпраці). «Радіо Свобода» має вебсайт, де можна знайти новини, статті, фоторепортажі, відеосюжети, подкасти тощо. Сайт радіостанції відрізняється високим рівнем інтерактивності. Наприклад, через сайт респонденти можуть прокоментувати матеріали, поділитися своїми враженнями, для цього потрібна лише реєстрація на сайті. Розробниками передбачено наявність «гарячих лінків», які дозволяють швидко та зручно ділитися цікавими матеріалами із друзями та знайомими у своїх улюблених соцмережах. Така інтерактивність дозволяє детальніше вивчити потреби та смаки споживачів контенту. Крім того, «Радіо Свобода» веде канал на YouTube, де публікуються прямі трансляції ефірів, актуальні відеоподкасти й інші цікаві матеріали. Одна з незвичайних авторських рубрик на сайті – інфографіки. Їх використовують не тільки як доповнення до якогось матеріалу, а як повноцінну самостійну публікацію. Приклади таких інфографік – «Ножі наголо: російське військове командування після заколоту Євгена Пригожина» [1], «Які міста Росія атакувала ракетами 11 жовтня (мапа)» [2].

Завдяки конвергентним підходам «Радіо Свобода» збільшує свою аудиторію, охоплюючи людей, які віддають перевагу різним форматам контенту, підвищує свою конкурентоспроможність на медіаринку, створює більш гнучке й динамічне середовище для роботи журналістів, зміцнює зв'язок з аудиторією й робить медіа більш інтерактивними.

На нашу думку, «Kyiv Post» – ще один приклад того, як традиційні ЗМІ можуть успішно трансформуватися в конвергентні медіа, щоб залишатися

актуальними й потрібними в сучасному світі. Структура редакції широка: до неї входять відділ маркетингу й реклами, виробничий центр, який очолює головний редактор і включає редакторів відділів, дизайнерів, верстальників і технічних працівників, які забезпечують роботу сайту 7 днів на тиждень, транспортна служба, а також desk-редакція з 4 осіб: головного редактора й редакторів рубрик «Новини», «Бізнес» та «Стиль життя». «Kyiv Post» частково використовує вищезгадану скандинавську модель, адже чіткого розподілу на input та output відділи немає.

Заступниця головного редактора Ольга Руденко говорить про медіа так: «Редакція «Kyiv Post» складається з головного ньюзруму, де роблять новини і тексти на найрізноманітніші теми: від політики до лайфстайлу. Окрім цього, є фотослужба, де фоторедактор курує роботу трьох фотографів. В окремому приміщенні розташований комерційний відділ, який працює незалежно від ньюзруму. СЕО газети – Люк Шеньє (який працює у КР останній місяць), координує роботу комерційного директора, людей, які продають рекламу і власне заробляють кошти для «Kyiv Post» [6].

Робота над сайтом і газетою ведеться паралельно в редакції. «Kyiv Post» пропонує не лише текстові статті, але й фоторепортажі, відеосюжети, інфографіку й подкасти. Читачі можуть коментувати матеріали, брати участь в опитуваннях, ставити запитання журналістам як на вебсайті, так і у фейсбуці. Щодо нього, то медіа має дві сторінки: офіційну та власний «фанклуб». Перша – для публікування посилань із матеріалами на сайті, а інша – для коментарів, рекомендацій і пропозицій, які можуть надати читачі. «Kyiv Post» має сторінки у твітері й інстаграмі. Напевно, головним проривом є створення власних мобільних додатків для iOS та Android, які дозволяють читати новини, дивитися відео та слухати подкасти в будь-якому місці й у будь-який час.

Якщо порівнювати обидва медіа, які ми проаналізували, можна зробити висновок, що «Радіо Свобода» має більш широкий спектр платформ, а «Kyiv Post» фокусується на текстовому контенті й аналітиці.

Отже, конвергентність у «Радіо Свобода» та «Kyiv Post» є на різних рівнях: організаційному (утворення конвергентних ньюзрумів), жанровому (створення багатоаспектних мультимедійних продуктів). Традиційні жанри не зникають, а адаптуються до нових платформ, на яких розміщуються журналістські продукти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Свобода Р. Ножі наголо: російське військове командування після заколоту Пригожина. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/infografika-komanduvannya-rf-pislya-zakolotu/32531128.html> (дата звернення 23.02.2024).
2. Свобода Р. Які міста Росія атакувала ракетами 11 жовтня (мапа). Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/infografika-obstrily-ukrayiny-11-zhovtniya/32075751.html> (дата звернення 23.02.2024).
3. Учасники проєктів Вікімедіа. Конвергентна редакція – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Конвергентна_редакція (дата звернення 19.02.2024).
4. Учасники проєктів Вікімедіа. Радіо Свобода – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Радіо_Свобода (дата звернення: 21.02.2024).
5. Фіхтеліус Е. Новини. Складне мистецтво роботи з інформацією. 2008. 200 с.
6. detector.media. Як працює редакція Kyiv Post. detector.media. URL: <https://detector.media/withoutsection/article/134809/2018-02-18-yak-pratsyuiie-redaktsiya-kyiv-post/> (дата звернення 21.02.2024).
7. Negroponte N. Being digital. New York : Knopf, 1995. 243 p.